

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: PN-22Pc/3/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2520200220
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 03. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľudmila Hricková
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2024:2520200220.19

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trnava sudkyňou JUDr. Ľudmilou Hrickovou v právnej veci navrhovateľky: R. Q., rod. Q., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom Č. XXX, Č., doručovacia adresa: Č. XXX, Č., štátna občianka Slovenskej republiky, proti mužovi, ktorého otcovstvo má byť určené: Y. Y., rod. Y., nar. XX.XX.XXXX, r. č. XXXXXX/XXXX, trvale bytom E. Q. XXXX/X, L., doručovacia adresa: Q. X, W., štátny občan Slovenskej republiky, a dieťaťu: maloletý E. Q., rod. Q.Á., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, štátny občan Slovenskej republiky, zastúpený kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Piešťany, Krajinská cesta 13, Piešťany, o určenie otcovstva a o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a o výžive maloletého dieťaťa, takto

rozhodol:

I. U r č u j e, že Y. Y., nar. XX.XX.XXXX, je otcom maloletého E. Q., nar. XX.XX.XXXX matke R. Q., rod. Q., nar. XX.X.XXXX.

II. Z v e r u j e maloletého E. Q. do osobnej starostlivosti matky, ktorá bude maloletého zastupovať a spravovať jeho majetok v bežných veciach.

III. Y. Y. je p o v i n n ý prispievať na výživu maloletého E. Q., nar. XX.XX.XXXX výživným v sume 250,- eur mesačne za obdobie od 11.12.2019 do 27.3.2024 a výživným v sume 350,- eur mesačne za obdobie od 28.3.2024 do budúca, vždy do 10. dňa v mesiaci vopred matke maloletého.

IV. Dlžné výživné za obdobie od 11.12.2019 do 31.3.2024 v sume 12.932,25 eura p o v o ľ u j e Y. Y. splácať v splátkach po 100,- eur mesačne spolu s bežným výživným až do úplného zaplatenia, do 10. dňa v mesiaci, počnúc kalendárnym mesiacom bezprostredne nasledujúcim po právoplatnosti tohto rozsudku, pod hrozbou straty výhody splátok pre prípad omeškania s platením ktorejkoľvek splátky.

V. Styk Y. Y. s maloletým E. Q. neupravuje.

VI. Žiadny z účastníkov konania nemá právo na náhradu trov konania.

VII. Y. Y. je p o v i n n ý nahradiť štátu trovy konania v sume 500,- eur do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

o d ô v o d n e n i e:

1. Návrhom zo dňa 10.2.2020, doručeným Okresnému súdu Piešťany dňa 10.2.2020, sa domáhala navrhovateľka určenia, že Y. Y. je otcom maloletého E. Q., narodeného dňa XX.XX.XXXX navrhovateľke. Ďalej navrhla, aby súd maloletého E. zveril do osobnej starostlivosti matky a zaviazal otca prispievať na výživu maloletého E. výživným v sume 250,- eur mesačne od 11.12.2019, vždy do 10. dňa v mesiaci vopred do rúk matky, a zaplatiť zameškané výživné na výživu maloletého E. do rúk matky, do troch dní

od právoplatnosti rozsudku. Zároveň navrhla zaviazat' Y. Y. na náhradu trov konania. Návrh odôvodnila navrhovateľka skutočnosťou, že s označeným otcom sa zoznámila v roku 2008, nakoľko pochádzajú z rovnakej obce, Č.. Niekoľko rokov udržiavali priateľstvo, potom označený otec odcestoval do zahraničia, z ktorého sa vrátil v roku 2014, kedy začali spolu s navrhovateľkou žiť. Označený otec opustil spoločnú domácnosť ešte počas tehotenstva navrhovateľky, a ich prvé spoločné dieťa, H. Q., sa narodil v roku 2017. Navrhovateľka bola nútená podať na Okresný súd Piešťany návrh na určenie otcovstva maloletého H. Q., pričom označený otec na pojednávaní dňa 9.10.2018 uznal otcovstvo k maloletému H., a súhlasil s výživným vo výške 200,-eur mesačne. O syna H. sa nejako zvlášť nestaral. V marci 2019 navštívil Y. Y. maloletého Dominika, kedy strávil víkend u navrhovateľky. Mesiac na to sa navrhovateľka dozvedela, že je opäť tehotná, o čom informovala aj označeného otca. Návrh na určenie otcovstva maloletého E. Q. podala navrhovateľka z dôvodu, že v čase rozhodnom pre počatie dieťaťa udržiavala pohlavný styk iba s označeným mužom, a preto len on môže byť otcom maloletého E.. V čase podania návrhu bola navrhovateľka na rodičovskej dovolenke, poberala štátne sociálne dávky v sume 269,- eur mesačne. Iný príjem nemala.

2. Domnelý otec bol v priebehu celého konania viac-menej pasívny, pretože iba raz sa dostavil na jedno pojednávanie potom, čo súd vopred upovedomil účastníkov, že predmetné pojednávanie bude odročené. Po niekoľkonásobných pokusoch sa podarilo súdu telefonicky skontaktovať s domnelým otcom, ktorý súdu oznámil, že je pracovne v Nemecku, z ktorého dôvodu sa nevedel vyjadriť, či sa zúčastní pojednávania nariadeného na deň 30.3.2023.

3. Uznesením zo dňa 28.3.2024 pripustil súd zmenu návrhu na začatie konania v časti vyživovacej povinnosti v znení, ktorým navrhovateľka žiada, aby súd zaviazal Y. Y., ako otca maloletého E. Q., prispievať na výživu maloletého E. Q. sumou 250,- eur mesačne od jeho narodenia a sumou 350,- eur mesačne s účinnosťou od 28.3.2024.

4. Súd nariadil na prejednanie veci viacero pojednávaní, na ktoré sa domnelý otec nedostavil napriek tomu, že bol na pojednávanie riadne a včas predvolaný. Z pojednávania nariadeného na deň 30.3.2023 sa domnelý otec neospravedlnil, ani nepožiadal o odročenie pojednávania. Neprítomnosť na pojednávaní dňa 28.3.2024 ospravedlnil označený otec nepriaznivým zdravotným stavom. Súd preto podľa § 180 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku, v znení neskorších predpisov (ďalej ako len „CSP“ alebo „Civilný sporový poriadok“) vec prejednal na pojednávaniach uskutočnených v dňoch 30.3.2023 a 28.3.2024 v neprítomnosti muža, ktorého otcovstvo má byť určené.

5. Navrhovateľka počas svojho výsluchu na pojednávaní dňa 30.3.2023 preniesla konajúcemu súdu, že od marca 2023 nebola navrhovateľka registrovaná na úrade práce, pretože mal. H. nenavštevoval škôlku, a nemala ho kam umiestniť. V roku 2023 mala navrhovateľka príjmy, ktoré pozostávali z rodinných prídavkov vo výške 180,- eur na 3 deti spolu, náhradné výživné na H. v sume 200,- eur a 150,- eur na C.. Býva v sociálnom byte, za ktorý platila nájomné v sume 176,- eur mesačne, za plyn 50,- eur a za elektrinu 30,- eur. Za internet s telefónom platila spolu cca 43,- eur mesačne. Má aj výdavky na stravu, hygienu a ošatenie. Jej príjem je taký nízky, že jej pomáhajú susedia. Ujo jej pomáha s finančnými prostriedkami aj so stravou. E. je relatívne zdravý, nebýva chorý. Domnelý otec neprejavoval záujem ani jedného syna, nepodieľa sa na výžive mal. E. ani na výžive mal. H.. Celkový mesačný príjem navrhovateľky v roku 2023 dosahoval cca 530,- eur, z čoho platila 176,- eur nájomné, 50,- eur plyn, 30,- elektrinu, a zo zvyšnej sumy žijú štyria. H. je navyše chorý, ma hypotonický syndróm, a jeho zdravotný stav si vyžaduje špeciálne výdavky. Na Y. Y. podala navrhovateľka aj trestné oznámenie, bol odsúdený podmienčne na 24 mesiacov, a aj tak nezačal platiť. Y. Y. nie je motivovaný platiť, lebo vie, že sa mu nič nestane.

6. Na pojednávaní dňa 28.3.2024 predniesla navrhovateľka počas svojho výsluchu a v ďalších svojich vyjadreniach konajúcemu súdu, že vo vzťahu k H. nevymohol súdny exekútor od toho istého otca spoločného dieťaťa žiadnu sumu výživného, na platenie ktorého bol zaviazaný rozsudkom Okresného súdu Piešťany vo výške 200,- eur mesačne. Ak súd rozhodne v tejto veci o výživnom aj vo vzťahu k mal. E., bude mať navrhovateľka nárok aspoň na náhradné výživné. Za posledné 4 roky si musela na požičiavať peniaze, dlhuje na nájomnom, pretože nemá z čoho platiť. Od úradu práce sociálnych vecí a rodiny dostáva navrhovateľka mesačne 725,- eur, v ktorej sume sú zahrnuté rodinné prídavky na všetky tri deti, náhradné výživné na maloletého H. v sume 200,- eur mesačne, rodičovský príspevok, nakoľko mal. E. nezobrali do škôlky. Od polovice októbra 2023 poberá navrhovateľka nemocenské. Nie

je vydatá. Vyživovacie povinnosti má vo vzťahu k trom maloletým deťom. Inú vyživovaciu povinnosť navrhovateľka nemá. Krátko bola navrhovateľka zamestnankyňou spoločnosti 3plex Club, k. s., pre ktorú pracovala v diskotékovom bare, otvorenom v piatok a v sobotu, kde pracovala navrhovateľka po nociach ako barmanka na základe dohody ako brigádnička. Nakoľko jej tento zamestnávateľ nevyplácal riadne mzdu, prestala u neho pracovať, ku ktorému kroku sa rozhodli aj iní zamestnanci. Tento podnik je už zatvorený. Nakoľko vykonáva navrhovateľka podnikateľskú činnosť ako fyzická osoba podnikateľ asi 12 rokov, od 1.7.2023 začala platiť povinné odvody, keďže jej ročný príjem presiahol sumu, pri ktorej odvody nemusela platiť. Za mesiac 10/2023 jej Sociálna poisťovňa vrátila časť odvodov z dôvodu, že zostala navrhovateľka ešte dočasne pracovne neschopná. Od otca mal. C., X. V., poberá navrhovateľka výživné v sume 150,- eur mesačne. Na H. poberá náhradné výživné v sume 200,- eur mesačne, nakoľko jeho otec, Y. Y., si neplní vyživovaciu povinnosť uloženú mu rozhodnutím súdu. Na mal. E.E. nepoberá navrhovateľka žiadne výživné, keďže vo vzťahu k nemu ešte nebolo určené otcovstvo. Všetky príjmy, vrátane príjmov z podnikania sú zohľadnené v daňových priznaniach, ktoré navrhovateľka predložila súdu. Výdavky na deti sa zvýšili, pretože H. začal chodiť do školy, a spolu s C. chodia na korčuľarský výcvik a plavecký výcvik, pričom za tieto krúžky platí navrhovateľka spolu cca 100,- eur každý druhý mesiac dokopy za oboch. Platí 12,- eur mesačne za družinu za oboch. Navrhovateľka navrhla súdu, aby jej zveril mal. E. do výchovy, keďže otec o neho nejaví vôbec záujem, z ktorého dôvodu nepovažovala za potrebné upravovať styk otca s dieťaťom súdnym rozhodnutím. Za nájom prevádzky živnosti platí navrhovateľka nájomné v sume 350,- eur mesačne. Má aj výdavky spojené s prevádzkou auta, ktoré vlastní síce jej mama, ale používa ho najmä navrhovateľka a jej deti. Za auto platí aj povinné zmluvné poistenie v sume 73,45 eura štvrťročne. Pokiaľ ide o domného otca, mala informáciu o tom, že tento pracuje niekde v Nemecku.

7. Kolízny opatrovník maloletého E. na pojednávaní dňa 28.3.2024 predniesol súdu, že s prihliadnutím na závery znaleckého posudku navrhuje, aby súd zveril mal. E. do osobnej starostlivosti matky, keďže otec maloletého ani nevidel, ani neprejavuje o neho záujem. K výživnému sa vyjadriť nevedel, keďže nemal k dispozícii žiadne informácie o príjmoch otca. Navrhol, aby styk otca s maloletým ponechal súd bez úpravy. V prípade, že súd bude vychádzať zo sumy 20-násobku životného minima, odporučil kolízny opatrovník vyhovieť návrhu navrhovateľky aj v časti výživného, vychádzajúc zo zaužívanej praxe krajského súdu a z metodiky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky na určenie výživného, podľa ktorej výška výživného na dieťa v predškolskom veku je v sume zodpovedajúcej 12 % z čistého príjmu povinného rodiča a na dieťa v školskom veku je v sume 14 % z jeho čistého príjmu. Kolízny opatrovník odporučil súdu určiť výživné na mal. E. v sume 250,- eur mesačne od jeho narodenia a v sume 350,- eur mesačne od 28.3.2024.

8. Súd vykonal dokazovanie listinami, a to rodnými listami účastníkov konania, výpismi zo živnostenského registra, výpismi z Registra obyvateľov SR, lustráciami v Sociálnej poisťovni, výpismi z účtu navrhovateľky, daňovými priznaniami navrhovateľky k dani z príjmov fyzickej osoby, pokladničnými blokmi, znaleckým posudkom (ďalej aj ako len „ZP“) č. 29/2022 znalca RNDr. Ivana Lehockého, PhD., výsluchom navrhovateľky, vyjadreniami navrhovateľky a kolízneho opatrovníka, ako aj ďalším obsahom spisového materiálu, a zistil tento skutočný stav:

9. Maloletý E. Q. sa narodil navrhovateľke dňa XX.XX.XXXX v Y.. Otca v rodnom liste nemá uvedeného. Narodenie maloletého E. je zapísané v knihe narodení matričného úradu Myjava vo zväzku XX, ročník XXXX, na strane XX pod poradovým číslom XXX.

10. Súdom ustanovený znalec z otvoru genetika, z odvetvia analýza DNA, RNDr. Ivan Lehocký, PhD. podal vo veci ZP č. 29/2022, zo záverov ktorého vyplýva, že na základe analýzy DNA mal. E. Q. a analýzy DNA Y. Y. pravdepodobnosť otcovstva Y. Y. k maloletému E. je 99,99 999 905 75%, a možno konštatovať, že príbuzenský otcovstvo Y. Y. k maloletému E. Q. bolo prakticky dokázané.

11. Navrhovateľka je slobodná. Má celkom 3 vyživovacie povinnosti, a to voči trom maloletým deťom: C.E. Q.Á., nar. XX.X.XXXX, H. Q., nar. XX.X.XXXX a E. Q., nar. XX.XX.XXXX. Otcom C. je X. V., t. j. osoba odlišná od Y. Y., proti ktorému bol podaný návrh na určenie otcovstva v tomto konaní. H. Q. a E. Q. sú spoločnými deťmi navrhovateľky a Y. Y..

12. Navrhovateľka je evidovaná v živnostenskom registri pod obchodným menom R. Q., s miestom podnikania Častkovce 442, s prideleným IČO: 46505032. Od narodenia maloletého E. mala

živnostenské oprávnenie na 4 predmety podnikania: 1.) sprostredkovateľská činnosť v oblasti služieb, 2.) kúpa tovaru na účely jeho predaja konečnému spotrebiteľovi (maloobchod) alebo iným prevádzkovateľom živnosti (veľkoobchod), 3.) služby súvisiace so skrášľovaním tela, a 4.) sprostredkovateľská činnosť v oblasti obchodu.

13. V roku 2020 poberala navrhovateľka výživné na maloletú dcéru C. ku v sume 150,- eur mesačne, ďalej mala príjem z podnikania vo výške 117,- eur mesačne, daňový bonus za rok 2020 dostala vo výške 113,- eur mesačne. Navrhovateľka ďalej poberala rodičovský príspevok a prídavky na deti spolu v sume 352,40 eura mesačne. Domnelý otec si riadne neplní ani súdom určenú vyživovaciu povinnosť v sume 200,- eur mesačne na syna H..

14. Príjem navrhovateľky v roku 2023 dosahoval cca 530 eur, z toho rodinné prídavky za 3 deti spolu v sume 180,- eur mesačne, náhradné výživné na H. v sume 200,- eur, výživné 150,- eur na C.. Z tohto príjmu uhrádza nájomné za nájom v sociálnom byte vo výške 176,- eur mesačne, za plyn 50,- eur, za elektrinu 30 eur. Zdravotný stav H. si vyžaduje špeciálne výdavky, z ktorého dôvodu ho nedokázala navrhovateľka umiestniť do škôlky, čo je príčinou, pre ktorú mala problém zamestnať sa, keďže nemá kam umiestniť dieťa. Proti Y. Y. podala navrhovateľka aj trestné oznámenie (zrejme pre trestný čin zanedbania povinnej výživy - pozn. súdu), ktorý bol právoplatne odsúdený, za čo mu bol uložený podmienený trest odňatia slobody v trvaní 24 mesiacov, napriek tomu však výživné na H. neplatí.

15. V období mesiacov 5/2022 až 12/2023 bola navrhovateľka evidovaná v Sociálnej poisťovni ako zamestnanec spoločnosti 3plex Club, k.s. s vymeriavacím základom pohybujúcim sa od 41,25 eura mesačne po 149,- eur mesačne, pričom za mesiace 7/2023 až 12/2023 nedosiahla navrhovateľka u tohto zamestnávateľa žiadny príjem podliehajúci povinným odvodom do Sociálnej poisťovne. Od 1.7.2023 je evidovaná navrhovateľka v Sociálnej poisťovni ako samostatne zárobkovo činná osoba s vymeriavacím základom 605,50 eura mesačne, pričom ku dňu 16.2.2024 poberala navrhovateľka nemocenské v sume 336,70 eura.

16. Okrem bežných výdavkov na stravu a ošatenie, má navrhovateľka aj výdavky spojené s nájmom, ktorý platila v roku 2021 sumou 176,32 eura mesačne, ďalej má výdavky na služby spojené s užívaním bytu, aj na mobilného operátora. Navrhovateľka žije sama v jednej domácnosti s tromi deťmi v prenajatom byte. Nevlastní žiadnu nehnuteľnosť, ani hnutelné veci väčšej hodnoty. Nevlastní žiadne vkladné knižky, ani cenné papiere, ani nedisponuje so žiadnymi úsporami v peňažných ústavoch. Zdravotný stav mal. H. si vyžaduje zvýšené náklady. Na školu pre deti platí navrhovateľka mesačne za družinu, krúžky a školské pomôcky spolu 70,- eur, na ošatenie 100,- eur až 150,- eur, na kultúru 50,- eur až 70,- eur, na pohonné hmoty do auta 75,- eur, na nájom a energie 600,- eur, keďže platí nájomné aj za prevádzku živnosti. Mesačné výdavky na mobil, internet a splátku notebooku pre deti do školy spolu dosahujú 82,45 eura. Na jedlo a drogériu minie mesačne cca 550,- až 600,- eur. V mesiaci marec 2024 poberala nemocenskú dávku v sume 315,- eur. Rodinné prídavky, rodičovský príspevok a náhradné výživné na H. spolu predstavovali 725,20 eura. Otec dcéry C. riadne prispieva výživným v sume 150,- eur mesačne. Zo živnosti mala navrhovateľka príjem v čistom za rok 2020 v sume 127,- eur mesačne, za rok 2021 v sume 117,- eur mesačne, za rok 2022 v sume 270,- eur mesačne. Všetky príjmy navrhovateľky spolu predstavujú cca 1190,- eur mesačne, a výdavky niekedy až 1.600,- eur mesačne. K navrhovateľkou tvrdným a preukázaným výdavkom súd poznamenáva, že tieto mohli byť reálne aj nižšie, niektoré nebolo nevyhnutné vynaložiť, napríklad ošatenie nie je nutné kupovať každý mesiac, nájomné za prenájom prevádzky zo živnosti patrí do nákladov z podnikania, a platenie povinného zmluvného poistenia za vozidlo, ktoré vlastní jej matka, tiež nie je nevyhnutným výdavkom povinného rodiča. Nie je síce nemožné úplne oddeliť výdavky na deti žijúce v jednej domácnosti, avšak v danom prípade výdavky na mal. C. a mal. H. neboli rozhodujúce pre určenie vyživovacej povinnosti rodičov k mal. E..

XX. Y. Y. je slobodný, má vyživovacie povinnosti aj vo vzťahu k mal. U. Y., rod. Y., nar. XX.X.XXXX, a k mal. H. Q., nar. XX.X.XXXX. Spolu s vyživovacou povinnosťou určenou mu týmto rozsudkom, má celkom tri vyživovacie povinnosti. Súdu sa nepodarilo zistiť, či bola Y. Y. súdom určená vyživovacia povinnosť vo vzťahu k U. Y.. Vo vzťahu k H. Q. mu bola súdom určená vyživovacia povinnosť vo výške 200,- eur mesačne. Matkou U. je Y. E., rod. U., t. j. osoba odlišná od navrhovateľky. H. a E. sú spoločnými deťmi navrhovateľky a Y. Y..

XX. Y. Y. je evidovaný v živnostenskom registri pod obchodným menom Y. Y., s miestom podnikania E.. Q. XXXX/X, L., s prideleným IČO: 44593406. Od narodenia maloletého E. mal živnostenské oprávnenie na predmet podnikania: výroba jednoduchých výrobkov z kovu. Od roku 2020 už mal živnostenské oprávnenie navyše aj na tieto predmety podnikania: 1.) informatívne testovanie, meranie, analýzy a kontroly, 2.) údržba motorových vozidiel bez zásahu do motorickej časti vozidla a 3.) kuriérske služby. Z obdobia od narodenia mal. E., t. j. za obdobie od 12/2019 až doposiaľ nemá Y. Y. v Sociálnej poisťovni evidované žiadne povinné odvody, ani žiadne informácie o zamestnávateľovi. Naposledy bol podľa tejto lustrácie zamestnaný na dohodu o pracovnej činnosti u zamestnávateľa: PUB, s.r.o., avšak v období ešte pred narodením mal. E..

19. Navrhovateľka mala vedomosť o tom, že domnelý otec vykonával kuriérske služby v spoločnosti 123Kurier, s.r.o. aj pre SZČO V. Ž., pričom v konaní vedenom Okresným súdom Nové Mesto nad Váhom predložil iba faktúry s vyúčtovaním služieb, ktoré nepreukazujú jeho skutočný príjem. Faktúrou zo dňa 1.6.2021 vyúčtoval domnelý otec odberateľovi Y. Y. s.r.o. za kuriérske služby cenu za mesiac máj 2021 v sume 850,- eur, za mesiac jún 2021 v sume 885,- eur a za mesiac august v sume 910,- eur. Od daňového úradu súd zistil, že Y. Y. nepodal za rozhodné obdobie žiadne daňové priznanie.

20. Súdu je z jeho úradnej činnosti známe, že Okresný súd Piešťany uznesením č. k. 9P/54/2018-17 zo dňa 18.4.2018 nariadil neodkladné opatrenie, ktorým uložil Y. Y. povinnosť prispievať na výživu mal. H. Q. výživným vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepĺnoleté dieťa. Súdu je rovnako z jeho úradnej činnosti známe, že vo veci vedenej Okresným súdom Piešťany pod sp. zn. 6Pc/3/2018 uznal Y. Y. otcovstvo k mal. H. Q.I., v ktorom konaní rozhodol súd vo veci rozsudkom zo dňa 9.10.2018, ktorým 1.) konanie o určenie otcovstva k mal. H. Q.I. zastavil, 2.) schválil rodičovskú dohodu, podľa ktorej mal. H. sa zveril do osobnej starostlivosti matky a otec sa zaviazal platiť na mal. H. výživné vo výške 200,- eur mesačne, 3.) styk otca s mal. H. súd neupravil, 4.) rozhodol, že žiadny z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 2.2.2019.

21. Súd vec právne posúdil nasledovne:

22. Podľa § 105 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej aj ako len „CMP“ alebo „Civilný mimosporový poriadok“ v príslušnom tvare), konaniami vo veciach určenia rodičovstva sú konanie o a) určenie materstva, b) určenie otcovstva, c) zapretie otcovstva a d) prípustnosti podania návrhu na zapretie otcovstva dieťaťom.

23. Podľa § 108 ods. 2 CMP, účastníkom konania o určenie otcovstva je navrhovateľ podľa predpisov rodinného práva, dieťa, matka a muž, ktorého otcovstvo má byť určené.

24. Podľa § 110 CMP, s konaním o určenie otcovstva je spojené konanie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a o výžive maloletého.

25. Podľa § 94 ods. 1 a 2 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení neskorších predpisov (ďalej ako len „ZR“ alebo „Zákon o rodine“), (1) ak nedošlo k určenie otcovstva súhlasným vyhlásením rodičov, môže dieťa, matka alebo muž, ktorý tvrdí, že je otcom, navrhnúť, aby otcovstvo určil súd. (2) Za otca sa považuje muž, ktorý s matkou dieťaťa súložil v čase, od ktorého neprešlo do narodenia dieťaťa menej ako stoosemdesiat a viac ako tristo dní, ak jeho otcovstvo nevylučujú závažné okolnosti.

26. Podľa § 36 ods. 1 ZP, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

27. Podľa § 62 ods. 1 a 2 ZR, (1) plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. (2) Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

28. Podľa § 62 ods. 5 ZR, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

29. Podľa § 75 ods. 1 ZR, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

30. Podľa § 76 ods. 1 ZR výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

31. Podľa § 77 ods. 1 ZR, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

32. Podľa § 63 ods. 1 a 2 ZR, ((1) Rodič, ktorý má príjmy z inej než závislej činnosti podliehajúcej dani z príjmu, je povinný preukázať ich súdu, predložiť podklady na zhodnotenie svojich majetkových pomerov a umožniť súdu sprístupnením údajov chránených podľa osobitného predpisu zistenie aj ďalších skutočností potrebných na rozhodnutie. Ak si rodič nesplní túto povinnosť, predpokladá sa, že výška jeho priemerného mesačného príjmu predstavuje dvadsaťnásobok sumy životného minima. (2) U rodiča, ktorý má príjmy z inej než závislej činnosti podliehajúcej dani z príjmu, súd neberie do úvahy výdavky, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť alebo ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť v takom rozsahu v súvislosti s touto činnosťou, a možnosti a schopnosti povinného posudzuje podľa predpokladaného príjmu, aký by povinný dosiahol, ak by tieto výdavky nerealizoval.

33. Podľa § 24 CMP konanie je začaté doručením návrhu na začatie konania súdu alebo vydaním uznesenia o začatí konania.

34. Podľa § 2 ods. 1 a 2 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak. Na účely tohto zákona sa pojmy žaloba, strana a spor vykladajú ako návrh na začatie konania, účastník konania (ďalej len "účastník") a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy veci nevyplýva inak.

35. Podľa čl. 6 CMP, súd postupuje v súčinnosti s účastníkmi konania tak, aby zistil skutočný stav veci. Súd je povinný na účely zistenia skutočného stavu veci vykonať všetky potrebné dôkazy, aj keď ich účastníci konania nenavrhlí.

36. Súd je povinný zistiť skutočný stav veci (§ 35 CMP). Súd je povinný vykonať aj iné dôkazy, ako navrhli účastníci, ak je to potrebné na zistenie skutočného stavu veci (§ 36 CMP).

37. Podľa § 217 ods. 1 CSP, prvá veta, pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

38. Vykonaným dokazovaním listinami, a to rodnými listami účastníkov konania, výpismi zo živnostenského registra, výpismi z Registra obyvateľov SR, lustráciami v Sociálnej poisťovni, výpismi z účtu navrhovateľky, daňovými priznaniami navrhovateľky k dani z príjmov fyzickej osoby, pokladničnými blokmi, ZP č. 29/2022 znalca RNDr. Ivana Lehockého, PhD., výsluchom navrhovateľky, vyjadreniami navrhovateľky a kolízneho opatrovníka, ako aj ďalším obsahom spisového materiálu, súd mal za preukázané, že Y. Y. je biologickým otcom mal. E. Q.Á., otcovstvo ktorého bolo preukázané znaleckým dokazovaním znalcom z odboru genetika, z odvetvia analýza DNA, RNDr. Ivanom Lehockým, PhD., ktorý v ZP č. 29/2022 uviedol, že na základe analýzy DNA mal. E. Q. a analýzy DNA Y. Y. možno konštatovať, že otcovstvo Y. Y. k mal. E. Q. bolo prakticky dokázané.

39. Nakoľko navrhovateľka, ktorá je matkou mal. E., podala návrh na určenie otcovstva k mal. E. na súd, za otca označila Y. Y., s ktorým súložila v čase, od ktorého neprešlo do narodenia dieťaťa menej ako stoosemdesiat a viac ako tristo dní, pričom biologické otcovstvo Y. Y. k mal. E. Q. bolo v tomto konaní znaleckým dokazovaním prakticky dokázané, a v čase vyhlásenia tohto rozsudku nemal mal. E. E. Q.

uvedeného v rodnom liste žiadneho otca, žiadneho otca nemal uvedeného ani v Registri obyvateľov SR, návrhu na určenie otcovstva súd vyhovel, a určil, že otcom mal. E. Q. je Y. Y.Í. (I. výrok)

40. V súlade s ust. § 110 CMP rozhodol súd týmto rozsudkom aj o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a o výžive maloletého E.. Keďže otec mal. E. ani nevidel a neprejavuje o neho žiadny záujem, vyhovel súd návrhu matky a odporúčaniu kolízneho opatrovníka na zverenie maloletého E. do osobnej starostlivosti matky, ktorá ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok v bežných veciach (II. výrok), z ktorého dôvodu súd V. výrokom rozsudku rozhodol, že styk Y. Y. s mal. E. neupravuje.

41. Pri rozhodovaní o výživnom prihladol súd odôvodnené potreby oprávneného mal. E., ako aj na možnosti a schopnosti oboch rodičov, predovšetkým, že rodičia maloletého spolu nežijú, sú slobodní, každý z nich má vyživovaciu povinnosť k trom maloletým deťom, vrátane E.. Od narodenia maloletého E. bola jeho matka na materskej dovolenke, neskôr na rodičovskej dovolenke, potom bola nezamestnaná a od októbra 2023 až do vyhlásenia rozsudku bola dočasne pracovne neschopná. Mala problém zamestnať sa z dôvodu, že pre nepriaznivý zdravotný stav mal. H.E., ktorý je ďalším spoločným dieťaťom tých istých rodičov, nemohla maloletého H. umiestniť do škôlky. Na druhej strane musel súd zohľadniť aj tú skutočnosť, že navrhovateľka je fyzickou osobou podnikateľom, že má príjmy aj zo živnosti. Navrhovateľka býva spolu s tromi maloletými deťmi v sociálnom byte. Y. Y. neplatí výživné ani na H., z ktorého dôvodu poberá navrhovateľka na mal. H. náhradné výživné vo výške 200,- eur mesačne. Od otca maloletej C. poberá navrhovateľka výživné v sume 150,- eur mesačne. Príjmy a výdavky otca mal. E. sa nepodarilo súdu v tomto konaní zistiť, keďže tento bol v priebehu celého konania viac-menej pasívny, dostavil sa iba na také na pojednávanie, o ktorom súd vopred upovedomil účastníkov, že predmetné pojednávanie bude odročené bez prejednanía veci. Z výpisu zo živnostenského registra súd zistil, že Y. Y. je fyzickou osobou podnikateľom, avšak vôbec nepredložil súdu žiadne daňové priznanie, ani iným spôsobom nepreukázal riadne svoje príjmy z podnikania, ani iné príjmy. Od daňového úradu súd zistil, že Y. Y. nepodal za rozhodné obdobie žiadne daňové priznanie. Lustráciu v Sociálnej poisťovni nezistil súd, že by bol Y. Y. zamestnaný v pracovnom pomere alebo v inom obdobnom pracovnoprávnom vzťahu. V danom prípade by však nebolo krajne spravodlivé pre povinného otca, ak by súd aplikoval na príjem otca zákonnú fikciu podľa § 63 ods. 1 ZR vo výške 20-násobku životného minima, pretože súd disponoval s informáciou, že otec mal. E. pracuje v Nemecku, a teda zrejme poberá aj nejakú mzdu, výšku ktorej sa nepodarilo v tomto konaní súdu zistiť. Keďže otec maloletého E. bol aj podmiennečne odsúdený za trestný čin zanedbania povinnej výživy na mal. H., a súdnemu exekútorovi sa nepodarilo vymôcť od toho istého otca neuhradené výživné na H., možno dôvodne predpokladať, že jeho príjem nie je nadštandardný, pretože inak by nemal otec rozumné dôvody riadne neplatiť súdom určenú vyživovaciu povinnosť na maloletého H.. K argumentácii navrhovateľky, že Y. Y. nemá motiváciu platiť výživné, že od neho exekútor aj tak nevymôže žiadnu sumu, konajúci súd poznamenáva, že prakticky žiadny rodič nemá záujem byť odsúdeným zo spáchania trestného zanedbania povinnej výživy, a preto, ak aj neplatí povinný rodič súdom určenú vyživovaciu povinnosť na maloleté dieťa, a súdnemu exekútorovi sa nepodarilo vymôcť od neho žiadnu sumu výživného dlžného výživného, možno predpokladať, že príjmy takéhoto rodiča sú minimálne alebo má veľa dlhov alebo sú jeho príjmy ťažko zistiteľné, ako napríklad príjmy dosahované otcom maloletého v Nemecku. Súd preto určil výživné na mal. E. v štandardnej sume, priznávanej súdmi na dieťa v predškolskom veku, zohľadnil pritom vek dieťaťa od narodenia do vyhlásenia tohto rozsudku, keďže potreby dieťaťa sa jeho pribúdajúcim vekom zvyšujú. Súd prihladol aj na súdom určenú vyživovaciu povinnosť Y. Y. k inému dieťaťu, k H., v sume 200,- eur mesačne rozsudkom vyhláseným dňa 9.10.2018, kedy súd vychádzal pri rozhodovaní aj z príjmov tohto povinného rodiča. V tomto konaní zohľadnil súd aj všeobecné zvýšenie životných nákladov v porovnaní s rokom 2018, kedy vyhlásil súd rozsudok, ktorým určil vyživovaciu povinnosť Y. Y. k mal. H.. Súdu sa nepodarilo zistiť výšku vyživovacej povinnosti Y. Y. k dcére U. Y., dokonca ani skutočnosť, či mu bola táto vyživovacia povinnosť určená súdnym rozhodnutím. Na okolnosť, že Y. Y. má celkom 3 vyživovacie povinnosti k trom maloletým deťom, vrátane E., musel súd prihliadnuť pri určovaní výživného na mal. E. týmto rozsudkom. S poukazom na zistený skutočný stav a citované zákonné ustanovenia, vyhovel súd návrhu matky a odporúčaniu kolízneho opatrovníka, a zaviazal Y. Y., ako súdom určeného otca ma. E., prispievať na výživu tohto maloletého sumou 250,- eur mesačne za obdobie od jeho narodenia, t. j. od 11.12.2019 až do dňa bezprostredne predchádzajúceho vyhláseniu tohto rozsudku, t. j. do 27.3.2024, a vzhľadom na súčasné vyššie potreby oprávneného maloletého (keďže tento má 4 a 1/5 roka, a týmto rozsudkom určil súd výživné na maloletého spätne od dátumu jeho narodenia), zaviazal súd Y. Y. prispievať na výživu mal. E. odo dňa vyhlásenia tohto rozsudku, t. j. od 28.3.2024 do budúca sumou 350,- eur mesačne vopred k rukám matky (III. výrok).

42. Keďže týmto rozsudkom určil súd výživné na mal. E. za obdobie od 11.12.2019 do budúca, a výživné je zročné vždy na mesiac dopredu, výživné za obdobie od 11.12.2019 do 31.3.2024 bolo v čase vyhlásenia tohto rozsudku dlžným výživným, a preto ho bolo možné vyčíslíť presnou sumou vypočítanou nasledovne:

1.) dlžné výživné v sume 250,- eur mesačne za obdobie od 11.12.2019 do 27.3.2024, teda obdobie v trvaní 21 dní (od 11.12.2019 do 31.12.2019) + 50 mesiacov (1/2020 až 2/2024) + 27 dní (od 1.3.2024 do 27.4.2024), t. j. (21 dní /z 31 x 250,- eur) + (50 mesiacov x 250,- eur) + 27 dní/z 31 x 250,- eur, dlžné výživné za obdobie od 11.12.2019 do 27.3.2024 spolu vo výške 12.887,09 eura,

2.) dlžné výživné v sume 350,- eur mesačne za obdobie od 28.3.2024 do 31.3.2024, t. j. za 4 dni/z 31dni v zodpovedajúcej sume 45,16 eura,

t. j. dlžné výživné celkom 12.932,25 eura, ktoré umožnil súd určenému otcovi, Michalovi Malíkovi, zaplatiť v splátkach v sume po 100,- eur mesačne spolu s bežným výživným v súlade s § 217 ods. 2 CSP, pod hrozbou straty výhody splátok podľa § 232 ods. 4 CSP (IV. výrok).

43. Podľa § 57 CMP, o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh.

44. Podľa § 58 ods. 1 a 2 CMP, (1) o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. (2) O nároku štátu na náhradu trov konania a o výške náhrady trov konania štátu môže súd rozhodnúť samostatným uznesením aj po vydaní rozhodnutia, ktorým sa konanie končí.

45. Podľa § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

46. Podľa § 53 CMP, v konaní vo veciach určenia rodičovstva a v konaniach vo veciach notárskych úschov môže súd priznať náhradu trov konania účastníkom, ktorí mali vo veci úspech, proti účastníkom, ktorí úspech nemali, ak to možno spravodlivo požadovať.

47. Podľa § 55 CMP, súd môže náhradu trov konania priznať aj vtedy, ak je to s ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé.

48. Podľa § 257 CSP, výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

49. V mimosporovom konaní, a teda aj v konaní o určenie otcovstva, rozhoduje súd o povinnosti nahradiť trovy konania (s výnimkou trov štátu) iba na návrh (§ 57 CMP), pričom platí zásada, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania (§ 52 CMP). Výnimku z tejto zásady predstavuje aj konanie o určenie rodičovstva (§ 53 CMP), kedy súd môže priznať náhradu trov konania účastníkom, ktorí mali vo veci úspech, proti účastníkom, ktorí úspech nemali, ak to možno spravodlivo požadovať. V danom prípade nemala úspešná navrhovateľka v tomto konaní žiadne vyššie trovy, keďže súd jej priznal oslobodenie od platenia súdnych poplatkov v tomto konaní, preddavok na trovy znaleckého dokazovania platil výnimočne štát, pričom v určitom úseku konania bola bezplatne zastúpená advokátom určeným jej Centrom právnej pomoci, a preto o trovách konania rozhodol súd podľa zásady upravenej v ust. § 52 CMP, podľa ktorej žiadny z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania (VI. výrok).

50. Podľa § 259 CSP, ak pri dokazovaní vznikne povinnosť, ktorá je spojená s výdavkami inej osoby, má táto osoba tie isté práva a povinnosti pri ich uplatnení ako svedok.

51. Podľa čl. 4 ods. 1 ods. 2 CSP ak sa právna vec nedá prejednať a rozhodnúť na základe výslovného ustanovenia tohto zákona, právna vec sa posúdi podľa ustanovenia tohto alebo iného zákona, ktoré upravuje právnu vec čo do obsahu a účelu najbližšiu posudzovanej právnej veci. Ak takého ustanovenia niet, súd prejedná a rozhodne právnu vec podľa normy, ktorú by zvolil, ak by bol sám zákonodarcom, a to s prihliadnutím na princípy všeobecnej spravodlivosti a princípy, na ktorých spočíva tento zákon, tak, aby výsledkom bolo rozumné usporiadanie procesných vzťahov zohľadňujúce stav a poznatky právnej náuky a ustálenú rozhodovaciaj prax najvyšších súdnych autorít.

52. V tomto konaní vznikli štátu trovy spojené so zaplatením preddavku na trovy znaleckého dokazovania v sume 500,- eur znalcovi z odboru genetika, z odvetvia analýza DNA, RNDr. Ivanovi Lehockému, PhD. na základe uznesenia Okresného súdu Piešťany č. k. 22Pc/3/2020-243 zo dňa 2.7.2022. Preddavok bol v plnej výške zaplatený znalcovi dňa 20.9.2022. Znalec následne podal vo veci ZP č. 29/2022, za podanie ktorého mu priznal súd uznesením zo dňa 13.2.2024 znalečné vo výške totožnej so sumou preddavku, už zaplateného znalcovi predbežne z finančných prostriedkov štátu. Keďže štátu vznikli v tomto konaní trovy spojené s vykonaním znaleckého dokazovania, zodpovedajúce sume zaplateného preddavku na trovy znaleckého dokazovania, vychádzajúc z čl. 4 ods. 2, § 259 CSP a § 58 CMP rozhodol súd týmto uznesením aj o nároku na náhradu trov konania a o výške náhrady trov konania štátu podľa úspechu účastníkov konania vo veci samej (§ 53 CMP), a preto zaviazal plne neúspešného súdom určeného otca, Y. Y., na náhradu trov štátu v rozsahu 100 %, v zodpovedajúcej sume zaplateného preddavku z finančných prostriedkov štátu, t. j. vo výške 500,- eur (VII. výrok), pretože súd nezistil žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré by nemal súd výnimočne priznať štátu náhradu trov konania proti plne neúspešnému účastníkovi konania o určenie otcovstva.

53. Iba pre úplnosť súd poznamenáva, že účinnosťou zákona č. 150/2022 Z. z. o zmene a doplnení niektorých zákonov v súvislosti s novými sídlami a obvody súdov, v znení neskorších predpisov, bolo zavedené nové usporiadanie súdov, v dôsledku čoho s účinnosťou od 1. júna 2023 došlo k prechodu výkonu súdnictva zo zaniknutého Okresného súdu Piešťany na Okresný súd Trnava ako nástupnícky súd (§ 181 ods. 1 písm. g/ zákona č. 371/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov), ktorý vedie predmetný súdny spor pod sp. zn. PN-22Pc/3/2020.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie na Okresnom súde Trnava do 15 dní od doručenia rozhodnutia, v písomnom vyhotovení.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP).

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie, a) ktorému súdu je určené, b) kto ho robí, c) ktorej veci sa týka, d) čo sa ním sleduje a e) podpis. Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcim konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 CSP).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh; § 363 CSP).

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné (§ 358 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci (§ 62 ods. 1 CMP).

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 ods. 2 CMP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. v znení neskorších predpisov.